

College van Gedeputeerde Staten
Provinciehuis
Abdij 6
4331 BK MIDDELBURG

Oostburg, d.d. 05-01-2026

Geacht College,

Betreft schriftelijke vragen conform Art. 44 van het Reglement van Orde van het Statenlid François Babijn, PARTIJ VOOR ZEELAND (PVZ), n.a.v. Fosforbranden door lekkende oorlogsmunitie. (+ Bijlagen)

Toelichting

Naar aanleiding van een artikel van Omroep Zeeland d.d. 03-01-2026 getiteld: „Gevonden steen vliegt in brand bij ingang strandpaviljoen: 'Het leek gewoon een leuke steen'” en het feit dat er in 2019 en 1992 ook al incidenten met brandende fosfor ter hoogte van het strand van Nieuwvliet-Bad en omgeving hebben plaatsgevonden, is voor de Statenfractie van de PARTIJ VOOR ZEELAND (PVZ) wederom aanleiding tot het stellen van vragen aan uw college.

De feiten

- In 1992 liep een toerist ernstige brandwonden (derdegraads) op door een fosforbrokje op het strand van Nieuwvliet-Bad.
- In 2019 is er een kindervan uitbrand: (PZC 12-08-2019) „Familie in shock na brandende kindervan met fosfor-stenen: Het was écht kantje boord”.
- Op 3 januari 2026 ontstond er een brandje bij een strandpaviljoen door een “fosforsteen”.
- Voor de kust van Knokke-Heist (BE) ligt een munitiekerkhof t.h.v. zandbank ‘De Paardenmarkt’, alwaar na WOII naar schatting 35.000 ton munitie is gedumpt (bevat o.a. ± 1,1 miljoen liter gifgas). Er is jaren geleden reeds vastgesteld dat deze munitie lekt!
- In de Oosterschelde is naar schatting 30 miljoen kilo explosieven gedumpt (bevat fosfor en springstof); het betreft het ‘grootste munitiekerkhof van Nederland’; ook hier is reeds lekkage vastgesteld.

Vragen

1. In antwoord op onze vragen die wij in 2019 hebben gesteld naar aanleiding van de kindervan die destijds is uitgebrand, gaf uw college aan dat de verantwoordelijkheid voor de afhandeling van milieu- en verkeersincidenten op Zeeuwse hoofdvaarwegen is belegd bij Rijkswaterstaat Zee en Delta (RWS), dat daarnaast de Veiligheidsregio Zeeland (VRZ) verantwoordelijk is voor de risico- en crisisbeheersing en rampenbestrijding en dat de gemeente Sluis verantwoordelijk is voor wat uit de Westerschelde aanspoelt op het strand. Zowel VRZ als RWS lieten destijds weten geen nader onderzoek te zullen verrichten naar de herkomst van de fosforhoudende stenen en de eventuele relatie met de bij de Paardenmarkt gelegen en afgedekte gifgasgranaten uit de Eerste Wereldoorlog. De gebeurtenis werd beschouwd als ‘een vervelend incident’. De gemeente Sluis liet toen weten goede afspraken te hebben met de politie in gevallen waarin explosieven aanspoelen en zag ook geen aanleiding tot het nemen van verdere stappen.
(a) Wanneer gaat uw college nu eindelijk deze ‘struisvogelpolitiek’ eens beëindigen en deze problematiek grensoverschrijdend aanpakken door verantwoordelijkheid te nemen d.m.v. het aansturen van alle betrokken overheden en organisaties, dit in het belang van de veiligheid van onze inwoners, de vele toeristen die ons jaarlijks bezoeken en niet te vergeten, het milieu (goed rentmeesterschap)?
(b) Indien uw college niet bereid is om in actie te komen, vernemen wij graag uw uitgebreide motivatie, waarom niet?
2. Tot slot vernemen wij nog graag van uw college, hoe het is gesteld met het grootste munitiekerkhof van Nederland in de Oosterschelde, een munitiedump die naar schatting 30 miljoen kilo roestende explosieven omvat (geladen met fosfor en springstof), en of daar nog passende maatregelen te verwachten zijn om onze veiligheid te kunnen garanderen en ter bescherming van onze flora- en fauna (het milieu) en zo nee, waarom niet?

In afwachting van uw beantwoording, verblijven wij,

Hoogachtend,

Statenfractie PARTIJ VOOR ZEELAND (PVZ),
François Babijn, Fractievoorzitter

N.B. Ondergetekende heeft het gevaar dat uitgaat van ‘Gifgasdump de Paardenmarkt’ reeds jarenlang bij alle bestuurslagen aangekaart (ook bij u), maar ik blijf helaas tot op heden ‘een roepende in de woestijn’...

Gevonden steen vliegt in brand bij ingang strandpaviljoen: 'Het leek gewoon een leuke steen'

•

Ellen Nieuwenhuijze

Omroep Zeeland 03-01-2026, 18:04 • 3 minuten leestijd

Stel je voor. Je staat buiten bij een strandpaviljoen een sigaretje te roken, ziet een klein beetje rook van een steen afkomen, tikt ertegen en voor je het weet staat de boel in lichtervlammen. Het gebeurde gisteren bij strandpaviljoen Woest 17 bij Nieuwvliet-Bad. De eigenaar van het strandpaviljoen waarschuwt nu voor de gevaren van zogenoemde 'fosforstenen'.

De brand ontstond binnen drie seconden. Beelden zie je in onderstaande video:

Fosforsteen vliegt in brand bij ingang strandpaviljoen

Het begon gistermiddag allemaal met een strandvondst in de branding van de Verdrongen Zwarte Polder bij Nieuwvliet. "Een kindje had de fosforsteen gevonden en in zijn jaszak mee naar het paviljoen genomen", vertelt [REDACTED] eigenaar van Woest 17. "Het leek gewoon een leuke steen. Binnen zag hij dat er wat rook vanaf kwam, nog niet veel. Zijn vader zei: 'Leg het maar even buiten', niet bewust dat het een fosforsteen was."

De steen werd op de vlonders bij de ingang in een hoekje gelegd, net naast een kerstrendier. "Toen ging een meneer een sigaretje roken. Die dacht: wat is dat? Het rookt een beetje." Op beelden is te zien dat de man voorzichtig met zijn schoen tegen de steen tikt.

Meteen vat de steen vlam. Letterlijk drie seconden later al zijn grote vlammen te zien. "Die steen spatte uit elkaar", vertelt [REDACTED] "Hij viel door de bodem heen, waardoor de brand onder het paviljoen zat."

Hoe herken je een fosforsteen?

"Fosfor is zeer brandbaar in droge substantie", waarschuwt de brandweer van Cadzand op Facebook. "Het ziet eruit als steen, maar is een chemische stof. Neem dit niet zomaar mee." Volgens de [Veiligheidsregio moet je vooral alert](#) zijn als je een rode of gele steen vindt op het strand. Stenen met fosfor kunnen geel of rood zijn.

Als de steen droog is, kan er rook vanaf komen en wordt-ie warm of heet. Dat is het hele ding met fosfor: zolang het in het water ligt, kan het geen kwaad. Maar op het droge kan het ontbranden.

Door adequaat handelen van het team en omstanders werd de brand snel gedoofd. "Het is gelukkig goed afgelopen", verzucht [REDACTED] een dag later. "Brand is echt mijn grootste angst." Op Instagram en Facebook waarschuwt de eigenaar van het paviljoen nu voor de gevaren van fosfor.

Brand in kinderwagen

Het is niet de eerste keer dat de brandweer moet uitrukken voor een fosforsteen. In 2019 gebeurde dit ook, toen hadden vakantiegangers op het strand bij Nieuwvliet geraapte stenen meegenomen in hun kinderwagen. Toen ze [bij hun vakantiewoning aankwamen](#), ontstond brand.

De brandweer vermoedde toen dat de fosfor afkomstig was uit oude munitie, bijvoorbeeld doordat er fosfor op gelekt is.

Voorbeeld van een fosforsteen die in 2019 in een kinderwagen in brand vloog © Brandweer Cadzand

[REDACTED] kende het fenomeen niet. "We hebben het meteen op Instagram en Facebook gezet", vertelt ze. "Daar laten we de steen ook zien, om mensen te waarschuwen." Ook de brandweer waarschuwt om niet zomaar stenen van het strand mee te nemen.

Wat moet je doen als je een fosforsteen vindt?

Wie denkt een fosforsteen aan te treffen, wordt gewaarschuwd deze niet op te pakken. De Veiligheidsregio tipte vijf jaar geleden wat zand over zo'n steen te gooien. "Dat vermindert het contact met de lucht en dus het brandgevaar." Daarna de plaats goed markeren en vervolgens melden bij de strandwacht, als die er is. "Als er veel rook vanaf komt is het het beste om 112 te bellen."

Op Instagram en Facebook laat Woest 17 beelden zien van de gevonden steen © Woest 17

Kinderwagen vliegt in brand door op het strand geraapte stenen met fosfor

Omroep Zeeland 12 augustus 2019, 06:43 • 1 minuut leestijd

De brandweer heeft gisteravond op het strand van Nieuwvliet gezocht naar stenen met fosfor erop, nadat eerder op de dag door toeristen geraapte stenen plotseling in brand vlogen.

Links het mandje van de kinderwagen, rechts een nog nasmeulende steen met fosfor © Brandweer Cadzand

Vakantiegangers hadden eerder op de dag op het strand stenen geraapt waar fosfor op zat. De stenen vlogen spontaan in brand onder in het mandje van een

kinderwagen. De brand werd rond 17.45 uur in een vakantiewoning aan de Zeekraalstraat in Nieuwvliet-Bad ontdekt. De brandweer heeft de woning gecontroleerd en geventileerd en alles wat in aanraking is gekomen met de fosfor uit voorzorg buitengezet. Er raakte niemand gewond.

'Stenen waar jarenlang oude munitie op heeft gelegen'

De brandweer vermoedt dat de fosfor afkomstig is uit oude munitie. "Doordat het strand is opgespoten in Cadzand en Nieuwvliet, kan de kans bestaan dat ook stenen meekomen waar jarenlang oude munitie op heeft gelegen en die fosfor gelekt heeft op de stenen", schrijft de brandweer van Cadzand op Facebook. Onder water kan dat geen kwaad, maar in de buitenlucht kan fosfor gaan branden.

De Bressiaanse brandweer zoekt op het strand naar stenen © Brandweer Breskens

Omdat het vermoeden bestond dat er meer met fosfor besmette stenen op het strand lagen, heeft de brandweer het strandvak waar de fosfor was aangetroffen afgezocht. De brandweermensen hebben niks meer gevonden.

Mosterdgas lekt voor kust van Knokke-Heist: "Pilotproject nodig om munitie op te bergen"

Uit de oorlogsmunitie voor de kust van Knokke-Heist lekt er nu ook mosterdgas. Dat blijkt uit stalen die werden genomen van de zandbank Paardenmarkt. Hoewel de concentraties beperkt zijn, wil gouverneur Carl Decaluwé dat er snel een proefproject komt om de munitie veilig op te bergen.
[Margot Derycke](#)

Gepubliceerd: do 02 mei. 2019 10u25

Op een kilometer voor de kust van Knokke-Heist ligt een grote munitiestortplaats, vlak bij de zandbank Paardenmarkt. Er ligt naar schatting 35.000 ton munitie. Die is er gedumpt na afloop van de twee wereldoorlogen. Elk jaar worden stalen genomen in de zandbank om na te gaan of er giftige stoffen vrijkomen.

Lage concentraties mosterdgas

Onlangs bleek al dat er springstof (TNT) gelect is, nu blijkt dat er ook mosterdgas (of yperiet) in het zeewater terechtkomt. Het gaat om lage concentraties, maar toch moet het goed opgevolgd worden, zegt volksvertegenwoordiger **An Capoen**.

Er is nog maar weinig onderzoek naar wat er gebeurt als die twee stoffen samen in het zeewater terechtkomen

Carl Decaluwé (CD&V), gouverneur West-Vlaanderen

Er lekt dus TNT én mosterdgas uit de bommen. "De opvolging van die stoffen is van cruciaal belang", zegt An Capoen, "want er is nog maar weinig onderzoek naar wat er gebeurt als die twee stoffen samen in het zeewater terechtkomen." West-Vlaams gouverneur **Carl Decaluwé** (CD&V) gaat een stapje verder. Hij wil dat er dringend werk gemaakt wordt van een proefproject om de bommen veilig op te bergen.

Decaluwé wil dat er snel een stukje wordt opgeruimd, om te zien wat dat geeft. Wat de gevaren en de struikelblokken zijn. "Nu is er tijd, we moeten niet wachten tot er nog meer lekt in het zeewater."

Bron: VRTNWS

Derycke, M. (2019, 2 mei). *Mosterdgas lekt voor kust van Knokke-Heist: "Pilotproject nodig om munitie op te bergen"*. Vrt.be.